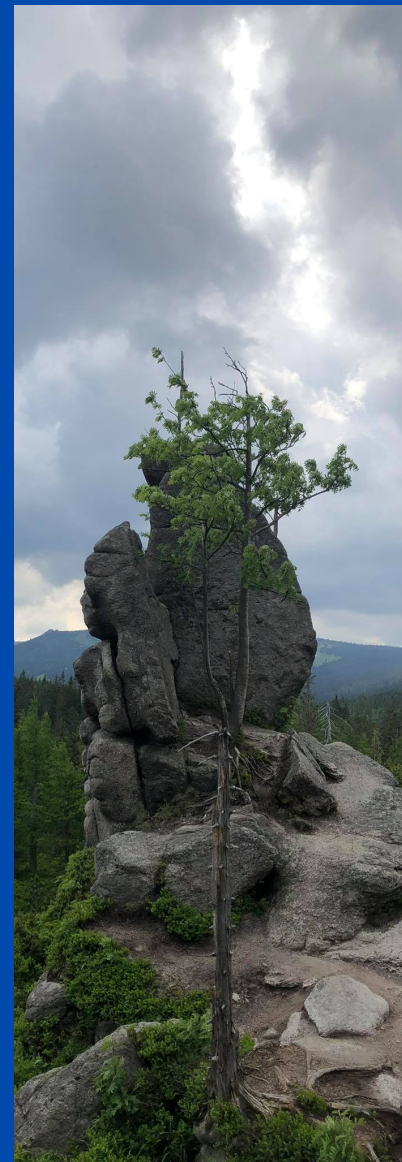

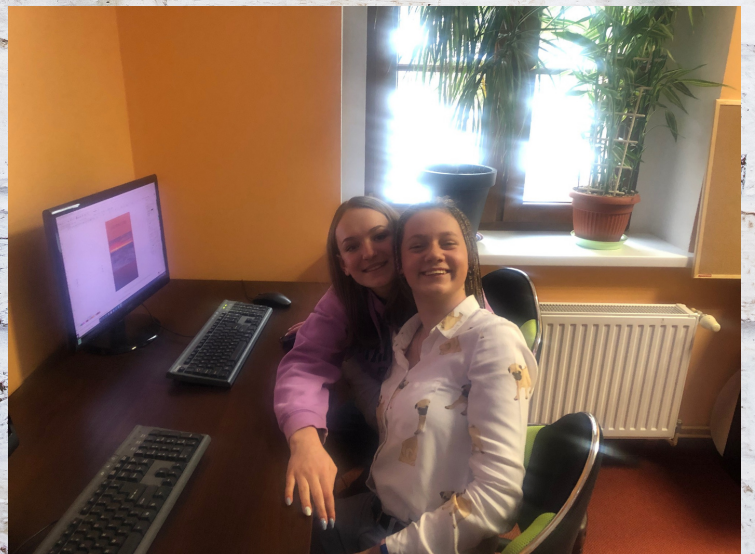
S
P
A
C
E
R
O
W
N
I
K

PO ORBICIE

SZKLARSKIEJ
POREBY

Szklarska Poręba 2021r.

Spacerownik nie jest zwykłym przewodnikiem turystycznym. Wydawnictwo, które trzymacie Państwo w rękach jest subiektywnym wyborem miejsc, wskazanych przez młodzież mieszkającą w Szklarskiej Porębie – uczestników działań projektowych prowadzonych w pierwszej połowie 2020r. przez **Miejski Ośrodek Kultury, Sportu i Aktywności Lokalnej**. Wydawnictwo powstało w ramach realizacji programu **Równać Szanse**, finansowanego przez **Polsko- Amerykańską Fundację Wolności**.

W trakcie 6- miesięcznych spotkań wielokrotnie zastanawialiśmy się jak przedstawić Szklarską Porębę na kartach naszego przewodnika. Wydawać by się mogło, że o mieście napisano już chyba wszystko. Dyskutując o tym, co nas wyróżnia jako miejscowość, doszliśmy niemal jednogłośnie do wniosku, że największym atutem Szklarskiej Poręby, jeżeli chodzi o jej piękno i magię, jest jej niezwykle położenie. Ponadto panujący tutaj mikroklimat (porównywalny do walorów miejscowości alpejskich) i wszelkie zjawiska pogodowo – przyrodnicze podkreślają wyraz i niezwykłość miejscowości.

SPACEROWNIK PO ORBICIE SZKLARSKIEJ PORĘBY

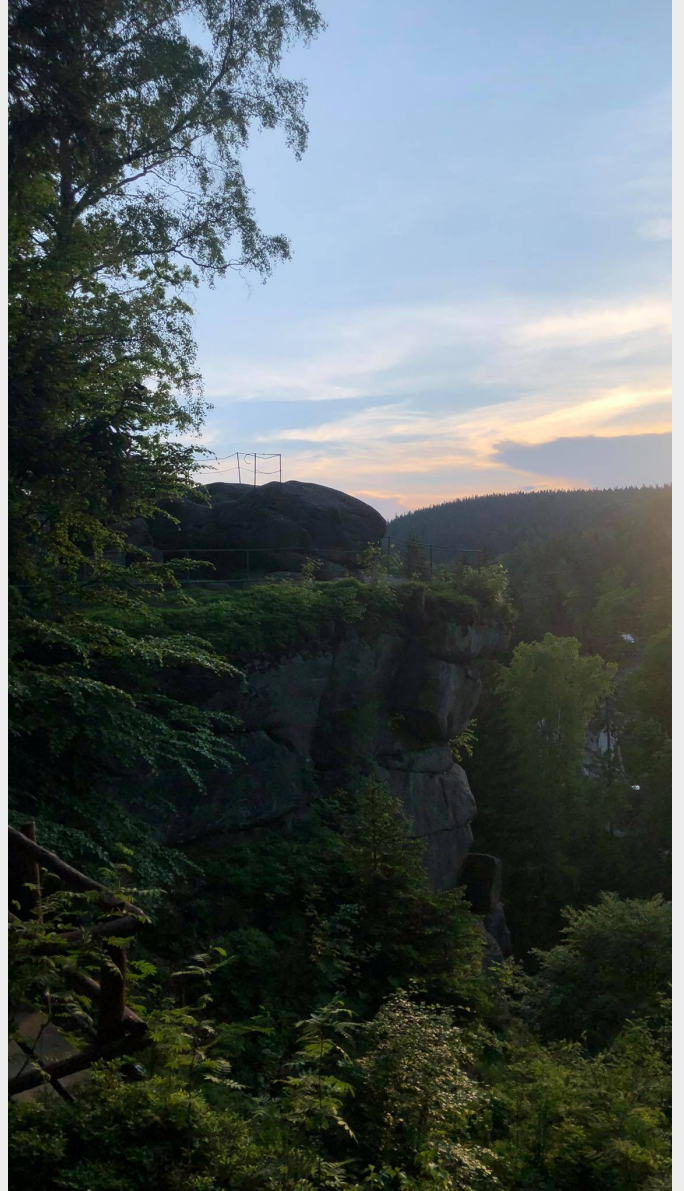
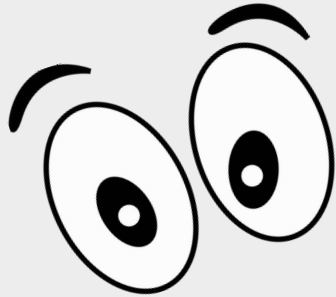
Od samego początku, tj. od XIV wieku (powstanie Szklarskiej Poręby datuje się na 1366r.) w tutejsze okolice zapuszczali się wędrowcy. Początkowo, nieco dzika okolica odstraszała przybywających. Później, wraz z rozwojem hutnictwa, które rozbudowało się wskutek bogato występującego kwarcu i dzięki odkryciom innych bogactw naturalnych - tutejsza ziemia obfitowała również w inne minerały i złoto - przyciągała poszukiwaczy skarbów. Z historią miasta nierozdzielnie związana jest działalność szklarska, która wiązała się z wycinką i wyrębem lasów. To od nich wywodzi się nazwa miejscowości - Szklarska Poręba.

Kolejne pokolenia doceniały m.in. walory przyrodnicze, decydując się na zamieszkanie w Szklarskiej Porębie, która w XIX wieku stała się jedną z największych wsi sudeckich. Powstały tu szkoły i wzniesiono 2 kościoły – ewangelicki i katolicki. W wyższych partiach gór zbudowano budy pasterskie, które dały początek schroniskom górskim.

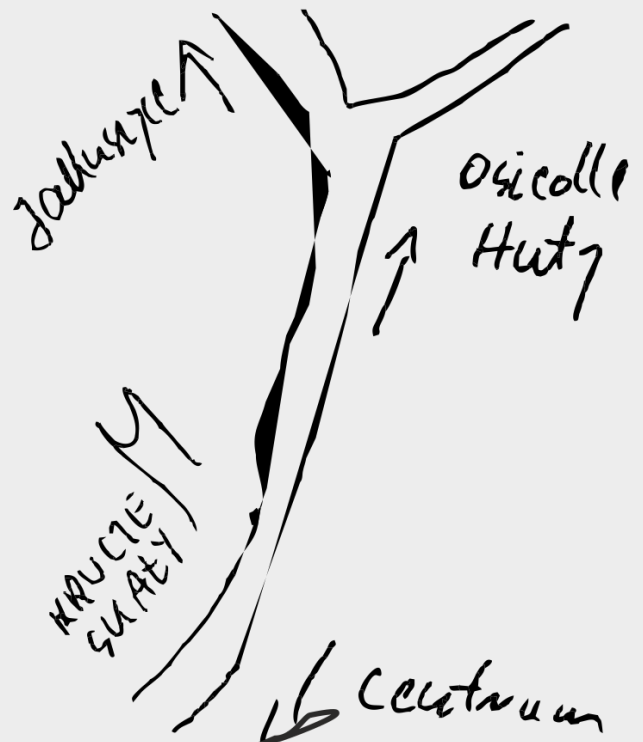
Na początku XX w. m.in. magiczna przyroda to jeden z powodów, dla którego w Szklarskiej Porębie osiadali coraz częściej artyści szukający natchnienia lub doceniający panujące tu idealne warunki do pracy twórczej.

Okazała grupa skalna znajdująca się na prawym brzegu rzeki Kamiennej na wysokości 718 m n.p.m. Tworzą ją dwie potężne baszty granitowe o wysokości ok. 30 m, będące doskonałym punktem widokowym na Dolinę Kamiennej, część miasta i Góry Izerskie.

Dojście: z centrum miasta szlakiem czerwonym (ul. Sikorskiego) potem ul. Mickiewicza lub z centrum miasta drogą Krajową biegnącą w kierunku Jakuszyc.

KRUCZE SKAŁY

Czy wiesz, że...?
-w Szklarskiej Porębie
mieszka 5572 osób, tj.
2585 kobiet i 2987
mężczyzn
-najwyższy szczyt górski
rozpościerający się nad
miastem to Szrenica
-rzeka przepływająca przez
miasto nazywa się
Kamienna
-miasto jest położone na
obszarze 75,44 km²

KRUCZE SKAŁY

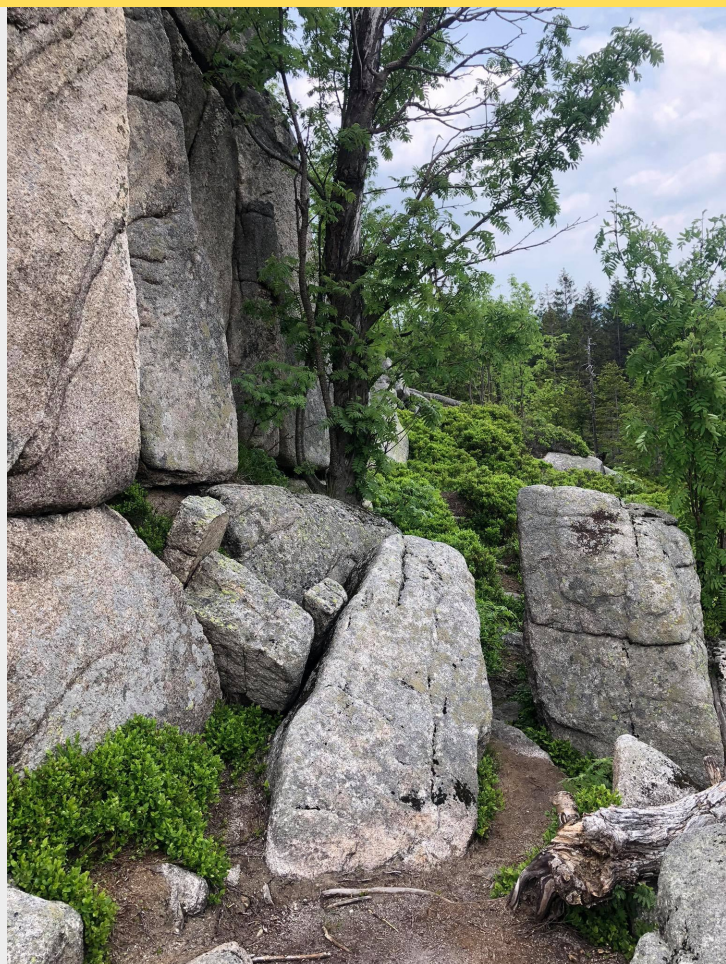
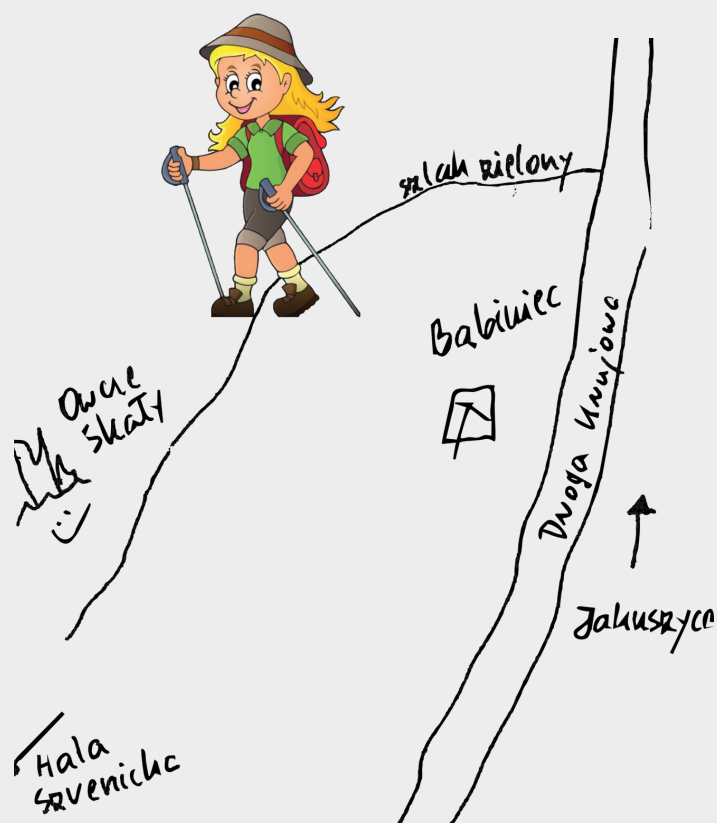

Grupa granitowych skałek o niezwykle fantazyjnych kształtach i wysokości ok. 20m położonych w rzadko uczęszczanej zachodniej części Karkonoszy na wysokości około 1040m n.p.m.

Dotrzeć do nich można w trakcie wędrówki zielonym szlakiem między Halą a Jakuszczycami w pobliżu Rozdroża pod Przedziałem.

W okolicy znajdują się jeszcze co najmniej trzy inne grupy skał (Skalna Brama, Ptasie Gniazda oraz Końskie Łby, górujące nad Szklarską Porębą), które warto przy okazji zobaczyć!

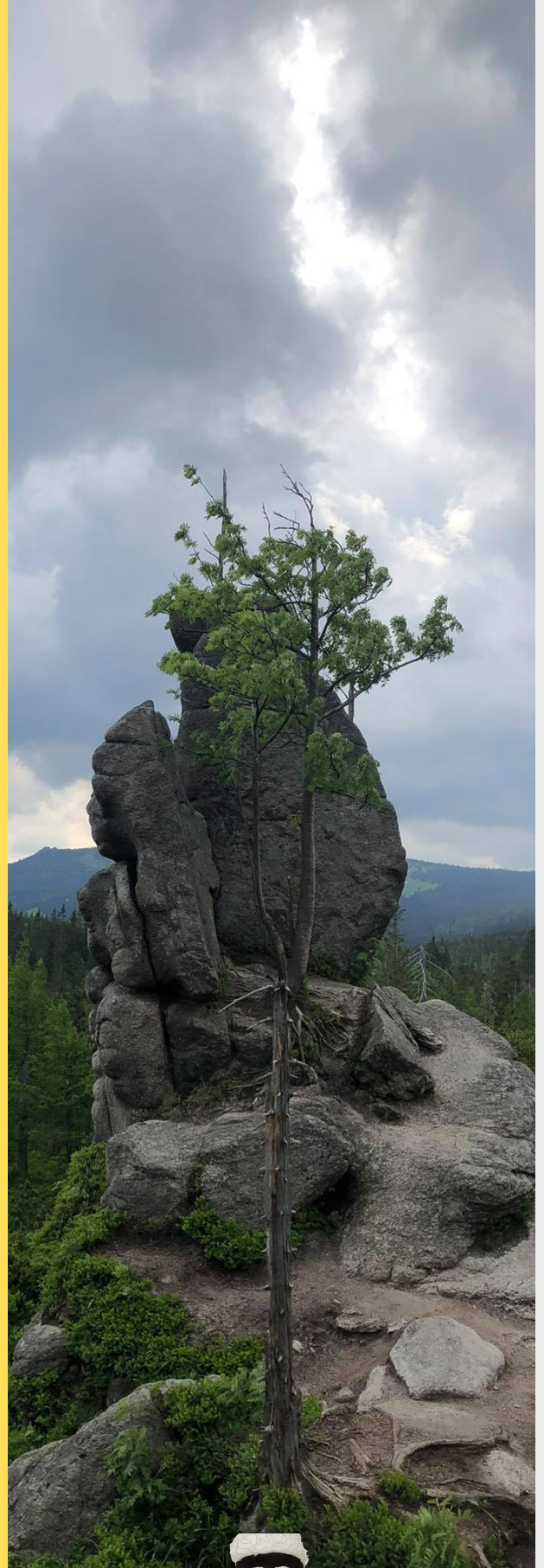
OWCZE SKAŁY

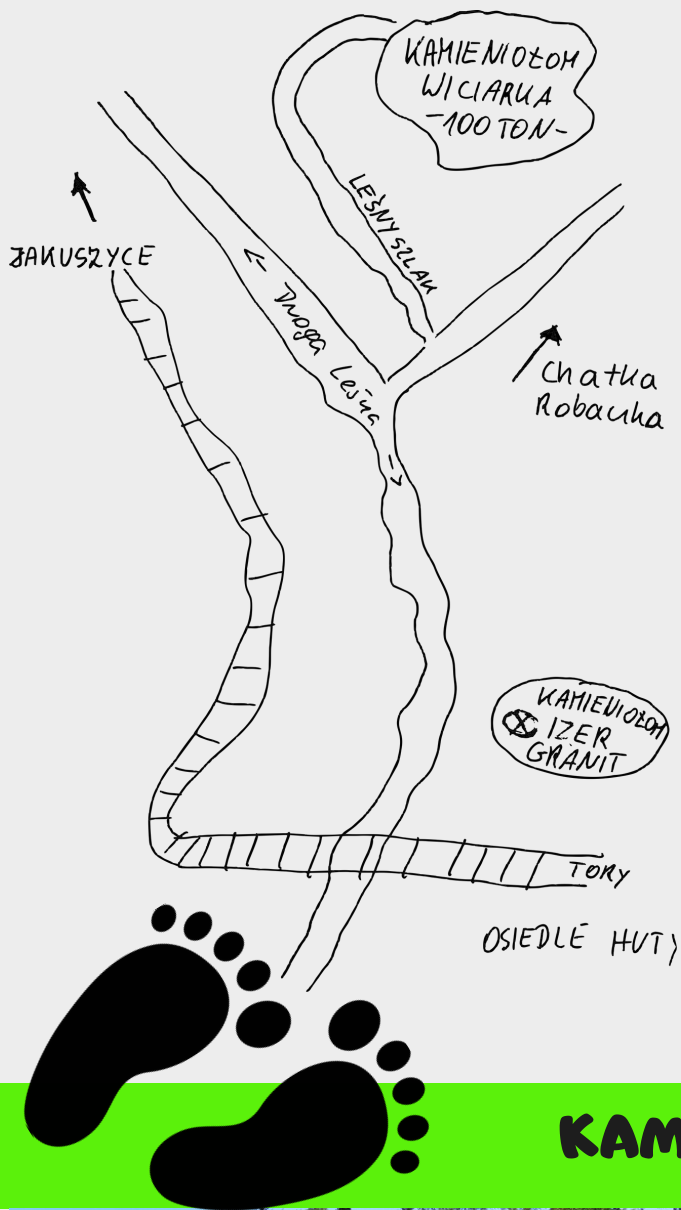

Czy wiesz, że...?

- średni wiek mieszkańców Szklarskiej Poręby wynosi 45,2 lat
- w 2019r. mieszkańcy zawarli 32 małżeństw,
- 31,6% mieszkańców Szklarskiej Poręby jest stanu wolnego
- 50,4% mieszkańców żyje w małżeństwie, 7,4% mieszkańców jest po rozwodzie, a 9,7% to wdowy i wdowcy
- w 2019r. urodziło się 31 dzieci (16 dziewczynek, 15 chłopców)

OWCZE SKAŁY

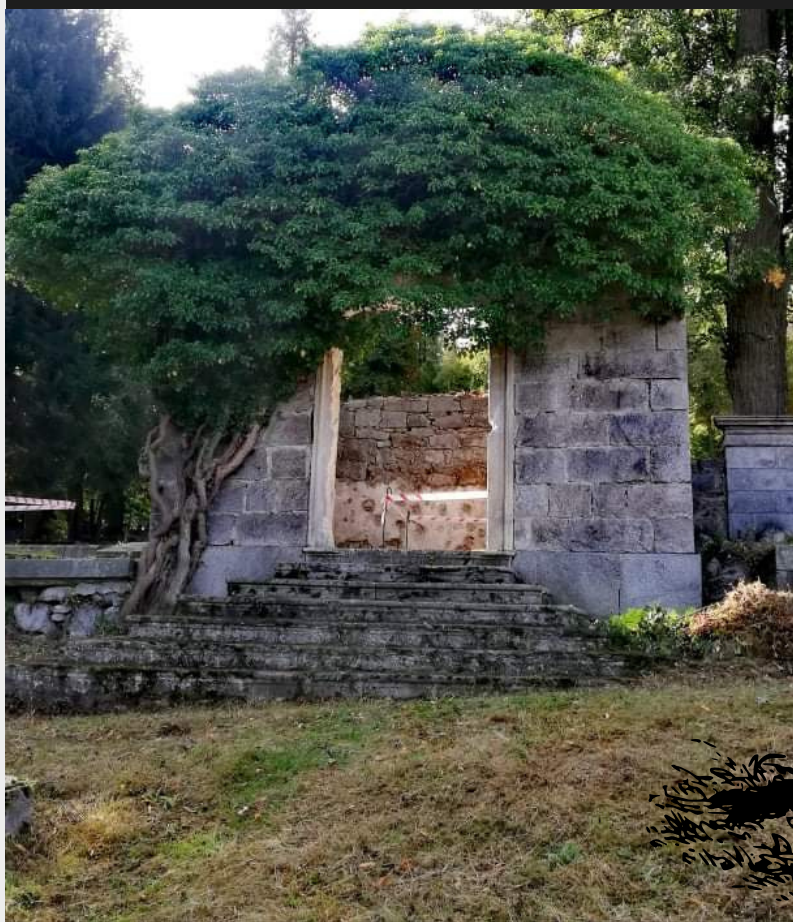

KAMIENIOŁOM WICIARKA

Stary nieczynny już kamieniołom, w którym niegdyś wydobywany był granit średniokrystaliczny. W 2018r. u jego podnóża podczas polsko-czeskiego pleneru artystycznego powstał postument 100 TON autorstwa znanego rzeźbiarza Zbigniewa Frączkiewicza.

Cmentarz Ewangelicki z 1844 roku wpisany do rejestru zabytków. Na cmentarzu jest pochowanych wielu znanych mieszkańców przedwojennej Szklarskiej Poręby. Wśród nich między innymi znany literat Carl Hauptmann, Wilhelm Boelsche, Hermann Heidrich oraz wielu hutników, artystów związanych ze szklarstwem. Na uwagę zasługuje zabytkowa kaplica rodziny -Preusler ,która przez 200 lat zarządzała hutami szkła na terenie miasta.

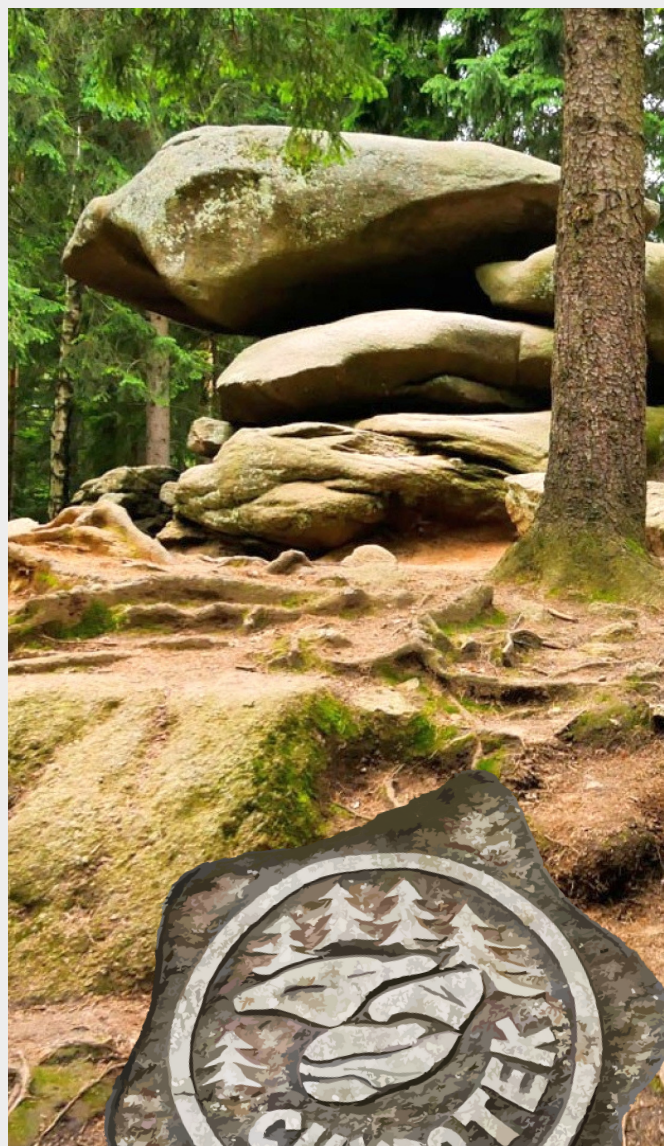
CMENTARZ EWANGELICKI SZKLARSKA PORĘBA DOLNA

Cmentarz znajduje się w Szklarskiej Porębie Dolnej przy ul. Waryńskiego

Zespół granitowych bloków tworzących formę skalną na wysokości 565m n.p.m. Jest to najwyżej położony siedmiokątny głaz, który daje się rozkołysać niewielkim nakładem siły. Chybotek nazywany był "Misą cukru". Ten głaz był również miejscem spotkań - "siedzibą" - poszukiwaczy minerałów zwanych Walończykami.

CHYBOTEK

Najszybciej dojść do niego można z parkingu przy Wodospadzie Szklarka – szlak czarny, później ścieżka i szlak niebieski

Kościół Cmentarny Matki Boskiej Różańcowej - najstarszy zabytek w Szklarskiej Porębie pierwsza wzmianka dotycząca kościółka pochodzi z XV w. Kościół został przebudowany w wieku XVII do dzisiejszego wyglądu. Jego wnętrze zdobi barkowy ołtarz ufundowany przez właścicieli huty szkła Rodzinę Preusler

KOŚCIÓŁ CMENTARNY MATKI BOSKIEJ RÓŻAŃCOWEJ

Kościół Cmentarny Matki Boskiej Różańcowej - znajduje się w Szklarskiej Porębie Dolnej przy ul. Piastowskiej

Początkowo nosił nazwę Wielki Zakręt. Jest to niebezpieczny zakręt, element "drogi sudeckiej" oddanej do użytku w 1937 roku.

Zakładano, że trasa połączy największe kurorty, wówczas niemieckie. Droga spełniała funkcje strategiczne o czym świadczą nisze minerskie pod zakrętem. Niebezpieczny skręt o promieniu 180 stopni, powodował wiele wypadków, które wpłynęły na zmianę nazwy zakrętu z Wielkiego na Zakręt Śmierci.

ZAKRĘT ŚMIERCI

Znajdziecie go jadąc drogą ze Szklarskiej Poręby do Świeradowa.

Dawne sztolnie pirytu z XVIII w. położone w Szklarskiej Porębie we wschodniej części Gór izerskich. Sztolnie były czynne do połowy XIX w., a najgłębsza sztolnia miała 105 m długości. Warto odwiedzić to miejsce, aby poczuć ducha dawnych czasów. Jest to jeden z punktów „Szlaku walońskiego

SZTOLNIE PO KOPALNI PIRYTU

Dojdziemy tam z Zakrętu Śmierci - czarnym oraz żółtym pieszym szlakiem turystycznym.

Zabytkowy park przy Domu Carla i Gerharta Hauptmannów w Szklarskie Porębie. Został odnowiony w 2011 roku.

Stanowi on jedno z najciekawszych pod względem przyrodniczym, krajobrazowym i historycznym założeń na terenie Kotliny Jeleniogórskiej.

Na obszarze ok. 4,5 ha zaprojektowano ponad kilometr przyrodniczych ścieżek górskich, które prowadzą zwiedzających szlakiem najciekawszych okazów flory parkowej.

OGRÓD DUCHA GÓR

Park znajduje się przy Domu Carla i Gerharta Hauptmannów przy ul. 11-go Listopada

Spacerownik powstał w ramach programu Równać Szanse, finansowanego przez Polsko - Amerykańską Fundację Wolności. Program realizowany był przez Miejski Ośrodek Kultury, Sportu i Aktywności Lokalnej w Szklarskiej Porębie w pierwszej połowie 2021r. Działania skierowane były do młodzieży w wieku 13-19 lat, zamieszkującej w małych miejscowościach, tj. do 20 tys. mieszkańców.

Grupę projektową tworzyli:

1. Adam Krajewski
2. Maja Linke
3. Andrzej Molka
4. Paweł Paliński
5. Marcel Piwowarski
6. Kaja Pleszczyńska
7. Wiktoria Puka
8. Grzegorz Przybył
9. Patryk Przybył
10. Hubert Pyczak
11. Jagoda Sosnowska

Organizator:

Miejski Ośrodek Kultury, Sportu i Aktywności Lokalnej w Szklarskiej Porębie

Koordynator projektu z ramienia MOKSiAL:

Joanna Kopacz-Czerniawska

Opieka merytoryczna przy tworzeniu „Spacerownika”:

Sylwia Cybulska

Joanna Kopacz-Czerniawska

Paweł Popłoński

Skład i przygotowanie do druku :

Paweł Popłoński

Wydawnictwo bezpłatne - Wydano w nakładzie 500 egzemplarzy

POLSKO-AMERYKAŃSKA
FUNDACJA WOLNOŚCI